

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. szeptember 28.
(OR. en)

13532/23

Intézményközi referenciaszám:
2023/0337(NLE)

ACP 87
WTO 143
COAFR 323
RELEX 1100

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2023. szeptember 28.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2023) 559 final
Tárgy:	Javaslat – A TANÁCS HATÁROZATA az egyrészről a Kenyai Köztársaság, a Kelet-afrikai Közösség tagja, másrészről az Európai Unió közötti gazdasági partnerségi megállapodásnak az Európai Unió nevében történő aláírásáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2023) 559 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2023) 559 final

Brüsszel, 2023.9.28.
COM(2023) 559 final

2023/0337 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az egyrészről a Kenyai Köztársaság, a Kelet-afrikai Közösség tagja, másrészről az Európai Unió közötti gazdasági partnerségi megállapodásnak az Európai Unió nevében történő aláírásáról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

A tanácsi határozatra irányuló csatolt javaslat az egyrészről a Kenyai Köztársaság, a Kelet-afrikai Közösség (EAC) tagja, másrészről az Európai Unió közötti gazdasági partnerségi megállapodás (GPM) (a továbbiakban: EU–Kenya GPM vagy a megállapodás) aláírásának jogi eszköze.

A GPM megtárgyalt szövegét közzétették, amely a következő linken található: https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-region/countries-and-regions/east-african-community-eac/eu-kenya-agreement/text-agreement_hu.

A megállapodás célja az EU és az EAC-partnerállamok (Burundi, Kenya, Ruanda, Tanzánia és Uganda) közötti gazdasági partnerségi megállapodás (EU–EAC GPM) – amelyre vonatkozóan a tárgyalások 2014. október 16-án zárultak le – rendelkezéseinek kétoldalú végrehajtása. Az EU, Kenya és Ruanda 2016 szeptemberében aláírta az EU–EAC gazdasági partnerségi megállapodást, Kenya pedig ugyanebben a hónapban megerősítette azt. A regionális EU–EAC gazdasági partnerségi megállapodást azonban soha nem alkalmazták ideiglenesen, mivel nem minden EAC-tag írta alá és erősítette meg a megállapodást (ami az EU–EAC gazdasági partnerségi megállapodás alkalmazásának előfeltétele volt).

2021 februárjában az EAC-államfők rendes csúcstalálkozója során az a döntés született, hogy lehetővé teszik az egyes EAC-országok számára, hogy a „változó geometria” elve alapján folytassák az EU–EAC gazdasági partnerségi megállapodás kétoldalú végrehajtását. Kenya 2021. május 4-én küldött értesítésében arra kérte az Európai Bizottságot, hogy tegyen lépéseket ezzel kapcsolatban.

2022. február 17-én az EU nevében Valdis Dombrovskis ügyvezető alelnök, valamint Kenya nevében Raychell Omamo nagykövet az EU–Afrikai Unió csúcstalálkozó keretében együttes nyilatkozatot írt alá, amelyben megállapodtak az EU–Kenya gazdasági partnerségi megállapodásról szóló tárgyalások folytatásáról, mely megállapodás továbbra is nyitva áll a többi EAC-partnerállam előtt.

Az EU–EAC gazdasági partnerségi megállapodás rendelkezéseinek Kenya és az EU közötti kétoldalú végrehajtásához szükséges kiigazítások bevezetésére irányuló tárgyalások technikai szinten 2023. május 24-én, politikai szinten pedig 2023. június 19-én, Dombrovskis ügyvezető alelnök kenyai látogatása során zárultak le. A tárgyalások során a Felek megállapodtak az eredeti megállapodás néhány olyan kiigazításáról, amelyek lehetővé teszik annak kétoldalú alapon történő végrehajtását, többek között a származási szabályok és a fejlesztési támogatás területén. Ezenkívül a megállapodás a kereskedelemről és a fenntartható fejlődésről szóló új melléklettel egészült ki.

E megállapodás tervezett megkötése nagyon időszerű.

Először is Kenya gazdasága egyre növekszik, és az ország kulcsfontosságú regionális gazdasági szereplő. Kenya az afrikai kontinens kilencedik legnagyobb gazdasága és Kelet-Afrika fő gazdasági központja. 2015 és 2019 között évente átlagosan 4,8 %-os növekedést ért el, és jelentősen csökkentette a szegénység mértékét: a 2005-ös 36,5 %-ról 2019-re 27,2 %-ra. A Covid19-világjárványt követően a gazdaság erőteljes fellendülést mutatott: a GDP növekedését 2022-ben 5,5 %-ra prognosztizálták, a szegénységi ráta pedig a világjárvány alatt bekövetkezett korábbi növekedését követően ismét csökkenő tendenciát mutatott. Ami a jövőt illeti, Kenya középtávú növekedése a Világbank szerint továbbra bizakodásra ad okot. A reál-

GDP 2023-ban várhatóan 5,0 %-ra, 2024–2025-ben pedig átlagosan 5,2 %-ra emelkedik. Ez a rövid távú növekedési előrejelzés meghaladja Kenya 4,9 %-os becsült potenciális GDP-növekedési rátáját és a világjárvány előtti (2010–2019) 5,0 %-os átlagot. Az egy főre jutó reáljövedelem várhatóan növekedni fog, a 2022. évi 2,8 %-ról 3,1 %-ra.

Másodszor, az EU és Kenya közötti gazdasági kapcsolatok jól megalapozottak. Az EU Kenya második legnagyobb kereskedelmi partnere. Az EU és Kenya közötti teljes kereskedelem 2022-ben elérte a 3,3 milliárd EUR-t, ami 2018-hoz képest 27 %-os növekedést jelent. Az EU Kenyából származó importja 1,2 milliárd EUR-t tesz ki, és főként zöldségből, gyümölcsből és virágból áll. Kenyának szándékában áll egyre összetettebb árukat exportálni és növelni az exportált áruk hozzáadott értékét. Az EU Kenyába irányuló exportja, amely 2,02 milliárd EUR-t tesz ki, főként ásványi termékekre, vegyipari termékekre és gépekre terjed ki. Ezek nagyban hozzájárulnak ahhoz, hogy Kenya elmélyítse ipari ágazatait. Az EU Kenya első számú exportpiaca: 2022-ben a teljes exportjának 16 %-át tette ki, ezt követi Uganda (12 %) és az USA (8 %). A teljes kenyai import 10 %-a az EU-ból érkezik, és ezzel az EU Kenya harmadik legfontosabb importpartnere.

A Kenyával kötendő kereskedelmi megállapodás – amely kiterjed az árukereskedelemre, a fejlesztési együttműködésre és a fenntarthatóságra – megőrizné, sőt növelné az EU piaci részesedését e virágzó piacon, és megerősítené Kenya helyzetét a régióban¹. Az EU Kenyával való együttműködése arra ösztönözné az országot, hogy mozdítsa elő a kereskedelem liberalizációját az EAC-régióban (mivel a megállapodás továbbra is nyitva áll a többi EAC-partnerállam előtt).

Harmadszor, geopolitikai szempontból Kenya egyre inkább vezető szerepet tölt be regionális és nemzetközi szinten egyaránt, különösen a szomszédos országok békéjének és biztonságának előmozdítása, valamint a globális fenntarthatósági menetrend támogatása terén. Az EU megállapította, hogy Kenya kulcsfontosságú szerepet játszik a regionális ügyekben való fokozottabb szerepvállalásban, különösen Etiópia és Szudán esetében². Kenya ad otthont az egyetlen ENSZ-központnak az afrikai kontinensen (az ENSZ Környezetvédelmi Programja/UNEP és az ENSZ Emberi Települések Programja/UN-Habitat), és ideiglenes helyet kapott az ENSZ Biztonsági Tanácsában (2021–2022). Kenya emellett úttörő szerepet játszik az afrikai kontinens fenntarthatósági erőfeszítéseiben, és megbízható szövetséges az éghajlatváltozás elleni küzdelemben: az EU-val és más nemzetközi partnerekkel közösen vezeti a kereskedelmi miniszterek 2023-ban indított, éghajlatváltozással foglalkozó koalícióját.

A jelenlegi nemzetközi politikai helyzetben az a tény, hogy az EU és Kenya – az Unió egyik kulcsfontosságú partnere – kellő időben lezárta a tárgyalásokat, a szabályokon alapuló kereskedelmi rendszer és fenntarthatóság iránti közös elkötelezettség határozott jele.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

A fenti célkitűzések összhangban állnak az Európai Unióról szóló szerződéssel (EUSZ),

¹ A 2015–2019-es időszakban Kenya gazdasági növekedése átlagosan 5,7 % volt, ezzel az ország a szubszaharai Afrika egyik leggyorsabban növekvő gazdasága. A gazdaság teljesítményét a stabil makrogazdasági környezet, a beruházói bizalom erősödése és a reziliens szolgáltatási ágazat fokozta. (forrás: Világbank).

² Az Afrika szarváról szóló 2021. májusi tanácsi következtetések kulcsfontosságú partnerként azonosították Kenyát a közös értékeken és érdekeken alapuló menetrend megvalósítása, a régió békéjének és biztonságának, jólétének és demokratikus stabilitásának, valamint a multilaterális menetrend előmozdítása terén.

amely úgy rendelkezik, hogy az Európai Unió „előmozdítja valamennyi ország bekapcsolódását a világgazdaságba, egyebek mellett a nemzetközi kereskedelemben érvényesülő korlátozások fokozatos megszüntetése révén”³.

E megállapodás megkötése teljes mértékben összhangban van az EU azon törekvésével, hogy előmozdítsa az afrikai partnerekkel fenntartott kereskedelmi kapcsolatait az Afrikára vonatkozó uniós stratégiában⁴ (2020), valamint a kereskedelempolitika felülvizsgálatáról szóló közleményben⁵ (2021) és a fenntartható kereskedelempolitika felülvizsgálatáról szóló közleményben⁶ (2022) foglaltaknak megfelelően.

A javaslat az egyrészt az afrikai, karibi és csendes-óceáni államok csoportja, másrészt az Európai Unió és tagállamai között létrejött partnerségi megállapodást⁷ (a továbbiakban: AKCS–EU partnerségi megállapodás) hajtja végre, amely a WTO előírásaival összeegyeztethető gazdasági partnerségi megállapodások megkötésére szólít fel.

E megállapodás célja lényegében az EU–EAC gazdasági partnerségi megállapodás rendelkezéseinek kétoldalú végrehajtása a „változó geometria” elve alapján. A megállapodás továbbra is nyitva áll a többi EAC-partnerállam előtt.

Az EU és Kenya közötti gazdasági partnerségi megállapodást, amely a 2021 júniusában elindított EU–Kenya stratégiai párbeszéd egyik kulcsfontosságú eredménye és az EU Afrika szerepvállalására vonatkozó stratégiájának kulcsfontosságú eleme, szintén kifejezetten integrálták a megállapodásba.

• **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

A célkitűzések összhangban vannak más uniós szakpolitikákkal, főként az EU fejlesztési és környezetvédelmi politikájával.

A Kenyával kötött GPM fejlődésorientált kereskedelmi megállapodás. Aszimmetrikus piacra jutást kínál Kenya számára, ami lehetővé teszi, hogy megvédje az érzékeny ágazatokat a liberalizációval szemben; számos védintézkedést tartalmaz, és rendelkezik a fiatal iparágak védelméről; valamint megszünteti az exporttámogatások felhasználását a Felek közötti kereskedelemben. Ezen rendelkezések előmozdítják a fejlesztési szempontú szakpolitikai koherencia célkitűzésének megvalósulását, és összhangban állnak az EUMSZ 208. cikkének (2) bekezdésével.

Emellett a megállapodás tartalmaz egy kereskedelemről és fenntartható fejlődésről szóló ambiciózus mellékletet, amely a környezetvédelmi, szociális, munkaügyi, emberi jogi és a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos kérdésekkel foglalkozik. Ezért a megállapodás célkitűzései összhangban vannak az EU környezetvédelmi, éghajlat- és szociálpolitikájával, valamint a nemzetközileg elfogadott kötelezettségvállalásokkal.

³ Az EUSZ 21. cikke (2) bekezdésének e) pontja.

⁴ KÖZÖS KÖZLEMÉNY AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK Az Afrikával kapcsolatos átfogó stratégia felé, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A52020JC0004>

⁵ A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK A kereskedelempolitika felülvizsgálata – Nyitott, fenntartható és határozott kereskedelempolitika <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/ALL/?uri=COM:2021:66:FIN>

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A52022DC0409&qid=1656586727707>

⁷ HL L 317., 2000.12.15., 3. o., A Luxembourgban 2005. június 25-én (HL L 209., 2005.8.11., 27. o.) és Ouagadougouban 2010. június 22-én (HL L 287., 2010.11.4., 3. o.) aláírt megállapodásokkal módosított megállapodás.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

• Jogalap

Összhangban a Bíróságnak az EU–Szingapúr szabadkereskedelmi megállapodásról szóló, 2017. május 16-i 2/15. számú véleményével, a GPM által felölelt valamennyi terület az EU kizárólagos hatáskörébe, konkrétan pedig az EUMSZ 207. cikkének hatálya alá tartozna.

Következésképpen e megállapodást az Uniónak kell aláírnia az EUMSZ 218. cikkének (5) bekezdésén alapuló tanácsi határozat szerint.

• Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)

A Tanács elé terjesztett GPM nem terjed ki az EU kizárólagos hatáskörén kívüli egyik területre sem.

• Arányosság

A kereskedelmi megállapodások a megfelelő eszközök a piacra jutás és az EU-n kívüli harmadik országokkal fennálló átfogó gazdasági kapcsolatok vonatkozó területeinek szabályozására. Nincs más alternatíva, amely által az ilyen kötelezettségvállalásokat és liberalizációs erőfeszítéseket jogilag kötelezővé lehetne tenni.

Ez a kezdeményezés közvetlenül kapcsolódik az Unió külső tevékenységével kapcsolatos céljaihoz, továbbá hozzájárul az „EU mint erősebb globális szereplő” politikai prioritáshoz. A kezdeményezés összhangban áll az EU kül- és biztonságpolitikára vonatkozó globális stratégiájának irányával, amely a másokkal való együttműködést és a külső partnerségek felelős átalakítását irányozza elő az EU külkapcsolati prioritásainak megvalósítása érdekében. Hozzájárul az EU kereskedelmi és fejlesztési célkitűzéseéhez.

• A jogi aktus típusának megválasztása

Ez a javaslat összhangban van az EUMSZ 218. cikkének (5) bekezdésével, amely szerint a nemzetközi megállapodások aláírásáról szóló határozatokat a Tanács fogadja el. Nincs más olyan jogi eszköz, amely által megvalósíthatók lennének a javaslatban megfogalmazott célkitűzések.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

• A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése/célravezetőségi vizsgálata

A GPM célja egy már megkötött regionális szabadkereskedelmi megállapodás (az EU–EAC GPM) rendelkezéseinek kétoldalú végrehajtása. A GPM összhangban van a frissített tárgyalási irányelvekkel⁸. Ezért a minőségi jogalkotásra vonatkozó követelmények nem alkalmazandók.

⁸ A TANÁCS (EU) 2020/13 HATÁROZATA (2019. december 19.) az afrikai, karibi és csendes-óceáni országokkal és régiókkal kötendő gazdasági partnerségi megállapodások uniós hatáskörbe tartozó vonatkozásairól folytatandó tárgyalásra vonatkozó tárgyalási irányelvek módosításáról, HL L 6., 2020.1.10., 101.o., <https://eur-lex.europa.eu/legal->

Elképzelhető, hogy a jövőben sor kerül a megállapodás utólagos értékelésére.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

Tárgytalan.

2023 márciusában egy civil társadalmi párbeszéd keretében bemutatták a megállapodás kereskedelemről és fenntartható fejlődésről szóló mellékletét (amely az EU–EAC GPM-hez képest a legfontosabb újdonság).

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

Tárgytalan.

- **Hatásvizsgálat**

Ebben a szakaszban nincs szükség hatásvizsgálatra. Mivel e megállapodás célja egy már megkötött regionális szabadkereskedelmi megállapodás (az EU–EAC GPM) rendelkezéseinek kétoldalú végrehajtása, a minőségi jogalkotás eszköztára nem írja elő további hatásvizsgálatok elvégzését.

Korábban, 2002-ben valamennyi gazdasági partnerségi megállapodásra vonatkozóan fenntarthatósági hatásvizsgálatot indítottak. A fenntarthatósági hatásvizsgálat eredménye kiterjedt mind a 2007-ben lezárt EU–EAC gazdasági partnerségi megállapodás kereteit létrehozó megállapodásról (FEPA) folyó tárgyalásokra, mind pedig a 2014 októberében megkötött átfogó árukereskedelmi EU–EAC gazdasági partnerségi megállapodásra irányuló tárgyalásokra.

Az EU–EAC GPM 2014. októberi megkötését követően az EU–EAC GPM Felekre gyakorolt gazdasági hatásának értékelése céljából 2018-ban elvégezték a tárgyalások eredményének gazdasági elemzését.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

E megállapodás nem tartozik a REFIT-eljárások hatálya alá; a megállapodás nem keletkeztet semmilyen költséget az uniós kkv-k számára; és nem vet fel semmilyen kérdést a digitális környezet szempontjából.

- **Alapjogok**

A javaslat nem érinti az alapvető jogok védelmét az Unióban.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

Kenya már most is a piacra jutási rendelet kedvezményezettje, amely a GPM-hez hasonlóan vám- és kvótamentes hozzáférést biztosít Kenya számára az uniós piacokhoz. A rendelet célja az volt, hogy biztosítsa az uniós piacra jutást azon AKCS-országok számára, amelyek erőfeszítéseket tettek egy olyan gazdasági partnerségi megállapodás megkötésére, aláírására és megerősítésére, amelyet rajtuk kívül álló okokból végül nem lehetett ideiglenesen alkalmazni. Ez volt a helyzet Kenya esetében a 2014-es EU–EAC gazdasági partnerségi

megállapodással, amelyet nem lehetett ideiglenesen alkalmazni, mivel a gazdasági partnerségi megállapodást nem írta alá és nem erősítette meg az EAC összes tagja.

Ennek fényében a javaslatnak nincsenek költségvetési vonzatai, hiszen Kenya a megállapodás értelmében változatlan feltételek mellett fér majd hozzá az uniós piacokhoz.

5. EGYÉB ELEMEK

• **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

A megállapodás olyan intézményi rendelkezéseket tartalmaz, amelyek miniszteri, vezető tisztviselői és technikai testületeket hoznak létre a megállapodás végrehajtásának, működésének és hatásának felügyelete, irányítása és támogatása, valamint a szükséges intézkedések meghozatala érdekében.

Miniszteri szinten létrejön a GPM Tanács, amely hatáskörrel fog rendelkezni határozatok meghozatalára és ajánlások elfogadására. Munkáját a vezető tisztviselők bizottsága segíti a gazdasági partnerségi megállapodás végrehajtásának és alkalmazásának felügyeletében, valamint a GPM Felekre gyakorolt hatásának értékelésében.

Technikai szinten a vezető tisztviselők bizottsága a megállapodás hatálya alá tartozó ügyekkel foglalkozó szakbizottságokat, munkaüléseket, munkacsoportokat vagy testületeket hozhat létre. A megállapodás rendelkezései a hatálybalépéskor létrehozta egy vámalkiságokkal és a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésével foglalkozó különbizottságot, amely nyomon követi a vámügyi együttműködésről és a kereskedelmi eljárások egyszerűsítéséről, valamint a származási szabályokról szóló rendelkezések végrehajtását és igazgatását. Emellett átfogó párbeszéd jön létre a mezőgazdasági és vidékfejlesztési politikáról, amelynek feladata a mezőgazdasági fejezet végrehajtása terén elért eredmények nyomon követése, valamint fórum biztosítása a Felek hazai agrárpolitikájával kapcsolatos információcseréhez és együttműködéshez. A kereskedelem és fenntartható fejlődés területén a hatálybalépést követően létrejön a kereskedelemmel és fenntartható fejlődéssel foglalkozó különbizottság, amelynek feladata a vonatkozó melléklet végrehajtásának megkönnyítése, nyomon követése és felülvizsgálata.

A megállapodás biztosítja, hogy végrehajtása során a civil társadalom képviselői (magánszektor, vállalkozói szövetségek, szakszervezetek, nem kormányzati szervezetek) is szerephez jussanak, többek között a kereskedelemre és a fenntartható fejlődésre vonatkozó rendelkezések tekintetében. Létrejönnek továbbá belső tanácsadó csoportok is, amelyekben kiegyensúlyozott arányban képviseltetik magukat a független civil társadalmi szervezetek, beleértve a nem kormányzati szervezeteket, az üzleti és munkáltatói szervezeteket, valamint a gazdasággal, fenntartható fejlődéssel, szociális kérdésekkel, emberi jogokkal, környezetvédelemmel és egyéb kérdésekkel foglalkozó szakszervezeteket. A csoportok rendszeresen üléseznek, és tanácsokkal látják el az érintett felet a megállapodás végrehajtásával kapcsolatban. Továbbá megalakul egy tanácsadó bizottság – egy *közös* civil társadalmi tanácsadó testület, amelyben részt vesznek a belső tanácsadó csoportok –, amely a vezető tisztviselők bizottságának munkáját segíti a civil társadalom, a magánszektor és a szociális, illetve gazdasági partnerek képviselői közötti párbeszéd és együttműködés előmozdítása céljából a megállapodással kapcsolatban felmerülő kérdésekben.

Végezetül a végrehajtásról és érvényre juttatásról szóló éves bizottsági jelentés ki fog térni az EU–Kenya gazdasági partnerségi megállapodásra annak hatálybalépésétől kezdődően.

- **Magyarázó dokumentumok (irányelvek esetében)**

Tárgyaltan

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

E megállapodás *de facto* célja az EAC-tagokkal 2014-ben megtárgyalt korábbi megállapodás rendelkezéseinek végrehajtása. Bevezeti a regionális gazdasági partnerségi megállapodás valamely EAC-tag általi végrehajtásához szükséges kiigazításokat, és bármely más EAC-ország számára nyitva áll az esetleges jövőbeli csatlakozásra. A megállapodást aktualizálták annak érdekében is, hogy igazodjon a jelenlegi kihívásokhoz, például a fenntarthatóság előmozdításához a kereskedelemről és a fenntartható fejlődésről szóló ambiciózus melléklet beillesztésével, valamint a gazdasági együttműködésről és fejlesztésről szóló fejezet aktualizálásával.

Az EU–Kenya gazdasági partnerségi megállapodás egyrészt rendelkezéseket tartalmaz az árukereskedelemtől, a vámalkiságok és a kereskedelmi eljárások egyszerűsítéséről, a kereskedelem technikai akadályairól, az egészségügyi és növényegészségügyi intézkedésekről, a mezőgazdaságról és halászatról, a fejlesztési együttműködésről, a viták elkerüléséről és a vitarendezésről, valamint a megállapodás része egy, a kereskedelemről és fenntartható fejlődésről szóló melléklet is. A megállapodás két együttes nyilatkozatot is tartalmaz a kereskedelemről és fenntartható fejlődésről, valamint a származási szabályokról szóló rendelkezések alkalmazhatóságára vonatkozóan.

A megállapodás konkrétan a következőket irányozza elő:

- A vámok aszimmetrikus eltörlése: míg az EU szabad hozzáférést biztosít piacához azáltal, hogy megszünteti a vámokat és a kvótákat (a fegyverek kivételével), Kenya fokozatosan nyitja meg piacát, átmeneti időszakokkal és az érzékeny termékek liberalizációból való kizárásával.
- A piacra jutási rendelet (Kenyára már alkalmazandó) származási szabályainak mindkét fél kereskedelmére történő ideiglenes alkalmazása mindaddig, amíg a megállapodás hatálybalépésekor és a gazdasági partnerségi megállapodás végrehajtását követő öt éven belül tárgyalásra nem kerül sor egy új eljárási szabályzatot tartalmazó jegyzőkönyvről. Az új eljárási szabályzatot tartalmazó jegyzőkönyv az EU–EAC gazdasági partnerségi megállapodás eljárási szabályzatán alapul, amint azt a származási szabályokról szóló együttes nyilatkozat is előírja.
- Olyan rendelkezések, amelyek figyelembe veszik Kenya fejlesztési szükségleteit, mint például a mezőgazdaságra vonatkozó különleges védintézkedések, az élelmezésbiztonsággal kapcsolatos intézkedések és a fiatal iparágak védelme.
- Vámügyi rendelkezések, amelyek célja a kereskedelmi eljárások egyszerűsítése, a jobb vámügyi jogszabályok és eljárások előmozdítása, a kenyai vámigazgatás támogatása és a vámügyi intézmények közötti együttműködés fokozása.
- Az egészségügyi és növényegészségügyi szempontokra vonatkozó rendelkezések, a régió belüli szabványok harmonizációjának előmozdítása és Kenya műszaki kapacitásának növelése érdekében.
- A gazdasági és fejlesztési együttműködésről szóló fejezet, amely olyan rendelkezéseket tartalmaz, amelyek célja a kenyai gazdaság versenyképességének fokozása, az ellátási kapacitás kiépítése és Kenyának a gazdasági partnerségi

megállapodás zökkenőmentes végrehajtásában való támogatása révén. Az EAC gazdasági partnerségi megállapodás eredeti fejezetét nagyrészt megőrizték, és azt szükség szerint frissítették. A szöveg kiegészült a Kenyára és az EU-ra vonatkozó melléklettel, amely tartalmazza a regionális megállapodás szövegének módosításait.

- A kereskedelemről és a fenntartható fejlődésről szóló külön melléklet a munkaüggyel, a nemek közötti egyenlőséggel, valamint a környezetvédelemmel és éghajlat-politikával kapcsolatban kötelező erejű és végrehajtható kötelezettségvállalásokat tartalmaz (egy konkrét vitarendezési mechanizmus révén). A megállapodás nem tartalmazza a kereskedelemről és a fenntartható fejlődésről szóló melléklet szerinti kötelezettségek ideiglenes felfüggesztésére (azaz szankciók kiszabására) vonatkozó lehetőséget. Mindazonáltal a kereskedelemről és a fenntartható fejlődésről szóló együttes nyilatkozatban az EU és Kenya kifejezetten kötelezettséget vállalt arra, hogy az időszakonkénti felülvizsgálati záradék keretében folytatják a tárgyalásokat erről a kérdéstről.

E megállapodást a hatálybalépésétől számított minden öt év elteltével felülvizsgálják. A gazdasági partnerségi megállapodás szövege kötelezettségvállalást tartalmaz a gazdasági partnerségi megállapodásba foglalandó új területek megtárgyalására (időszakonkénti felülvizsgálati záradék), beleértve a szolgáltatások kereskedelmére vonatkozó rendelkezéseket, valamint a fenntartható fejlődésre, a versenypolitikára, a beruházásokra és a magánszektor fejlesztésére, a szellemi tulajdonjogokra és a közbeszerzés átláthatóságára vonatkozó, kereskedelemmel kapcsolatos szabályokat. Az e területeken folytatott tárgyalások eredményeit a megállapodás hatálybalépésétől számított öt éven belül bele kell foglalni a megállapodásba.

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az egyrészről a Kenyai Köztársaság, a Kelet-afrikai Közösség tagja, másrészről az Európai Unió közötti gazdasági partnerségi megállapodásnak az Európai Unió nevében történő aláírásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdésére, összefüggésben 218. cikkének (5) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) A Tanács 2002. június 12-én felhatalmazta a Bizottságot arra, hogy az afrikai, karibi és csendes-óceáni államok csoportjával gazdasági partnerségi megállapodások (GPM-ek) megkötésére irányuló tárgyalásokat kezdjen.
- (2) Az Európai Unió (EU) és a Kelet-afrikai Közösség (EAC) partnerállamai (a Burundi Köztársaság, a Kenyai Köztársaság, a Ruandai Köztársaság, a Tanzániai Egyesült Köztársaság és az Ugandai Köztársaság) közötti gazdasági partnerségi megállapodásra irányuló tárgyalások 2014. október 14-én zárultak le, és az EAC gazdasági partnerségi megállapodást 2014. október 16-án parafálták.
- (3) Kenya 2016 szeptemberében erősítette meg és írta alá az EU–EAC GPM-et. A regionális gazdasági partnerségi megállapodás hatálybalépéséhez az EAC valamennyi tagjának alá kell írnia és meg kell erősítenie a megállapodást. Három EAC-tag aláírása és megerősítése a mai napig hiányzik, ami megakadályozza a regionális megállapodás hatálybalépését.
- (4) 2019. december 19-én a Tanács aktualizálta a Bizottság 2002. évi tárgyalási irányelveit, és belefoglalta a GPM-ekbe a kereskedelemről és a fenntartható fejlődésről szóló fejezetet.
- (5) 2021. február 27-én az EAC-csúcstalálkozó lehetővé tette az egyes EAC-országok számára, hogy a „változó geometria” elve alapján folytassák az EAC gazdasági partnerségi megállapodás kétoldalú végrehajtását. Kenya 2021. május 4-én arra kérte a Bizottságot, hogy tegyen lépéseket ezzel kapcsolatban.
- (6) 2022. február 17-én az EU nevében Valdis Dombrovskis ügyvezető alelnök, valamint Kenya nevében Raychell Omamo nagykövet az EU–Afrikai Unió csúcstalálkozó keretében együttes nyilatkozatot írt alá, amelyben megállapodtak az EU–Kenya gazdasági partnerségi megállapodásról (a továbbiakban: a megállapodás) szóló tárgyalások folytatásáról, mely megállapodás továbbra is nyitva áll a többi EAC-partnerállam előtt.
- (7) A megállapodásra irányuló, az Európai Unió és Kenya közötti tárgyalások 2023. május 24-én sikeresen lezárultak.

(8) A megállapodást ezért – figyelemmel annak egy későbbi időpontban történő megkötésére – az Európai Unió nevében alá kell írni,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az Európai Unió nevében aláírja az egyrészt a Kenyai Köztársaság, a Kelet-afrikai Közösség tagja, másrészt az Európai Unió közötti gazdasági partnerségi megállapodást – feltételezve az említett megállapodás későbbi időpontban történő megkötését.

A megállapodás szövegét csatolták e határozathoz.

2. cikk

A Tanács Főtitkársága – a megállapodás megkötésére figyelemmel – kibocsátja a megállapodásnak az Unió nevében történő aláírására vonatkozó teljes körű meghatalmazást a megállapodás főtárgyalója által kijelölt személy(ek) részére.

3. cikk

A megállapodás nem értelmezhető úgy, mint amely olyan jogokat biztosít vagy kötelezettségeket ír elő, amelyekre közvetlenül hivatkozni lehet az uniós és tagállami bíróságok és törvényszékek előtt.

4. cikk

Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*